

Republica FINLANDA

Sistemul de securitate socială

Drepturile de securitate socială în Finlanda sunt în concordanță cu prevederile statutare din Uniunea Europeană și sunt aceleași ca drepturile de securitate socială aplicabile oriunde în Uniunea Europeană. Prestațiile sociale se fundamentează pe contribuțiile la asigurările sociale percepute de la angajatori și angajați, și de la stat și din taxe locale. Când o persoană începe să lucreze în Finlanda plătește contribuțiile la sistemul de securitate socială din Finlanda și astfel își câștigă dreptul la prestații.

În Finlanda dreptul la securitate socială se bazează în primul rând pe reședința în țară. Dreptul este întotdeauna individual, indiferent dacă persoana este căsătorită sau nu. Dreptul la prestații sociale se poate obține pe baza reședinței și depinde în mod esențial de faptul că persoana se deplasează în Finlanda pentru o ședere permanentă, sau se deplasează în scop de muncă fără intenția de a locui permanent în Finlanda.

Dreptul la anumite prestații bazate pe reședință este condiționat de faptul că persoana lucrează sau desfășoară o activitate, are o afacere în Finlanda, pentru cel puțin 4 luni. Când o persoană începe să lucreze sau își deschide o afacere în Finlanda, aceasta trebuie să contribuie la sistemul de securitate socială din Finlanda câștigându-și astfel dreptul la prestații. Procentul din salariul brut al salariatului reprezentând contribuția la sistemul de securitate socială este de 7%.

Securitatea socială de bază pentru toți cetățenii din Finlanda este garantată de Instituția de Asigurări Sociale (KELA). Sistemul de securitate socială din Finlanda garantează un venit minim și oferă suport financiar mamelor după naștere, studenților, bolnavilor, șomerilor și persoanelor cu handicap, și de asemenea pensionarilor.

O persoană care devine șomeră trebuie să se înregistreze imediat ca persoană în căutarea unui loc de muncă la oficiul local pentru șomaj pentru a obține prestația de șomaj. Dimensiunea pensiei ca urmare a muncii este determinată în raport de anii de vechime în muncă și de câștiguri. Acoperirea majorității pensiilor angajaților va fi aranjată și plătită de către angajator.

Pentru a se califica în vederea primirii prestațiilor oferite de KELA, o persoană care se deplasează în Finlanda trebuie să se înregistreze la oficiul local KELA și să completeze formularul Y77. Dacă imigrantul este acceptat și este calificat la sistemul de securitate socială din Finlanda, i se va acorda cardul KELA.

Asigurările pentru șomaj

Venitul minim pentru un șomer în căutarea unui loc de muncă este garantat în Finlanda prin prestația zilnică de șomaj sau subvenția pieței muncii. Regula generală este că un șomer în vârstă de 17 – 64 ani, care își are reședința în Finlanda și s-a înregistrat ca persoană în căutarea unui loc de muncă la oficiul de ocupare și a depus referințele de muncă și certificatele de studii plus alte certificate cerute va fi îndreptățit la prestație de șomaj. Șomerul trebuie să fie apt de muncă și disponibil pentru piața muncii, și trebuie să fie în căutarea unui loc de muncă full-time (cu normă întregă). Condițiile precise pentru obținerea prestației sunt specificate în Legea Asigurărilor pentru Șomaj.

O persoană care a fost angajat salariat în Finlanda pentru 43 de săptămâni pe parcursul a 28 de luni care preced șomajul, și care a însumat ca ore de lucru cel puțin 18 ore pe săptămână și care a primit salariu în acea perioadă în concordanță cu contractul colectiv de muncă din ramura industrială relevantă (de ex. „perioada de angajare” este îndeplinită) acestui șomer i se va plăti prestația zilnică de șomaj. Dacă persoana a fost membră a unui fond de șomaj pentru cel puțin 10 luni înainte de șomaj, fondul de șomaj va plăti alocația de șomaj în concordanță cu câștigurile realizate (c. 60% din salariul brut). Dacă persoana nu aparține niciunui fond de șomaj, KELA îi va plăti alocația zilnică (cuantumul de bază 23.19 E în 2007). Prestația zilnică de șomaj va fi achitată pentru maximum 500 de zile. Prestația zilnică de șomaj poate fi plătită pentru perioada în care solicitantul este în căutarea unui loc de muncă aflat în evidența oficiului de ocupare.

Perioadele de asigurare sau lucrate ale unui lucrător salariat sau ale unui lucrător independent într-un alt stat UE/SEE pot fi luate în considerare conform perioadei zilnice pentru prestația de șomaj dacă acesta a lucrat în Finlanda pentru cel puțin patru săptămâni înainte să devină șomer. Pentru transferul perioadelor de asigurare de la o altă țară UE/SEE, persoana va avea nevoie de formularul E 301.

O persoană cu nici un fel de experiență anterioară, sau cu o perioadă insuficientă de experiență în muncă, lucrată pentru obținerea alocației zilnice de șomaj, sau cine a atins perioada maximă pentru alocația zilnică de șomaj (500 de zile), i se va plăti subvenția pieței muncii de către KELA. Subvenția pieței muncii poate fi plătită unui șomer imigrant sub forma ajutorului pentru integrare, dacă există stabilit un plan de integrare pentru acesta. Condiția pentru obținerea subvenției pieței muncii este nevoia de suport financiar. Subvenția va fi plătită 5 zile pe săptămână, și subvenția de bază este de 23,91 € pe zi (2007). Suplimentul pentru copil la subvenție poate fi obținut pentru copiii cu vârstă sub 18 ani. Subvenția se acordă pe baza verificării mijloacelor de subsistență și va fi afectată de veniturile solicitantului și ale partenerului sau soțului. Subvenția este plătită de KELA. Subvenția pieței muncii poate fi plătită numai pentru perioada în care solicitantul era în căutarea unui loc de muncă în evidența oficiului de ocupare.

Asigurarea pentru șomaj este impozabilă, din care se percepe atât 20% deducere de taxe la sursă, sau deducere de taxe la sursă în conformitate cu cardul de impozitare eliberat pentru impozitarea prestațiilor sociale.

Asigurările pentru boală

Persoanele care își au reședința permanentă în Finlanda se regăsesc în domeniul de aplicare statutar al asigurărilor de boală. În cadrul asigurărilor pentru boală sunt cuprinși toți angajații și lucrătorii independenți care lucrează în Finlanda, a căror activitate sau afacere durează cel puțin patru luni, dacă această activitate coincide cu perioada lucrată. Activitatea coincide cu perioada de lucru atunci când este de cel puțin 18 ore pe săptămână și salariul corespunde celor prevăzute în contractul colectiv de muncă.

Asigurările de boală plătesc alocația de boală și alocația de recuperare și rambursează parțial tarifele pentru doctori, dentiști, din sistemul privat, costurile de examinare și tratament, costurile medicamentelor și costurile de transport legate de primirea tratamentului. Se plătesc de asemenea din asigurările de sănătate alocațiile de maternitate, de paternitate și parentale, alocația specială de maternitate și alocația specială pentru ocrotirea copilului.

Cuantumul asigurării de sănătate variază în funcție de riscul pe care-l acoperă. Alocația de boală, alocația de recuperare și de asemenea de maternitate, paternitate sau parentală, alocația specială de maternitate și alocația specială pentru ocrotirea copilului au legătura cu veniturile beneficiarului.

Cererea pentru rambursări aparținând asigurării de boală se adresează la oficiul local KELA utilizând un formular de alocație de boală, căruia îi este atașată o declarație a doctorului privind incapacitatea de muncă. Perioada de solicitare este de patru luni de când a început dreptul la alocație. În situația când solicitantul este membru al unui fond de boală pentru angajați, acesta va adresa cererea la propriul fond unde este asigurat. Rambursarea asigurării de boala pentru medicamentele prescrise este obținută direct de la farmacie prin prezentarea cardului KELA.

Pe parcursul concediului medical, obligația angajatorului de plată a salariilor este determinat de prevederile contractului colectiv de muncă relevant pentru sectorul de activitate respectiv și de contractul individual de muncă.

Prestații familiale și de maternitate

În Finlanda prestațiile familiale sunt alocația de maternitate, alocația specială de maternitate, paternitate și alocația parentală plus subvenția de maternitate, alocația pentru ocrotirea copilului și prestația pentru copil.

Femeile însărcinate au dreptul la prestație de maternitate dacă au locuit în Finlanda 180 de zile înainte de data calculată a nașterii și se aflau sub incidența sistemului de securitate socială din Finlanda în acea perioadă. Alocația de maternitate este plătită pentru 105 zile lucrătoare și cererea pentru aceasta se face

nu mai târziu de două luni înainte de data calculată a nașterii. Este de asemenea posibil ca femeia însărcinată să solicite subvenția de maternitate, și poate alege fie pachetul de maternitate (îmbrăcăminte și alte necesități pentru nou-născut) fie o sumă forfetară neimpozabilă de 140 E.

Scopul alocației pentru ocrotirea copilului este de a se asigura ocrotirea copilului mic și de a oferi alternative părinților pentru ocrotirea copiilor. În consecință, în locul ocrotirii de zi municipale există posibilitatea selectării alocației pentru ocrotire la domiciliu, alocației de ocrotire parțială la domiciliu sau a alocației de ocrotire private.

Scopul prestației pentru copii este de a acoperi o parte a cheltuielilor efectuate pentru un copil. Alocația pentru copii este plătită în Finlanda pentru copiii sub 17 ani. Alocația pentru copii este acordată în sumă cuprinsă între 100 – 172 E pe lună și stabilită în conformitate cu numărul acelor copii pentru care o persoană are dreptul să ridice alocația pentru copii. O prestație în cuantum mai ridicat este plătită părinților singuri.

Pensii

În Finlanda sunt două sisteme de pensii: pensie provenită din desfășurarea unei activități (pensie provenită din muncă) și pensie națională. Scopul acestora este de a garanta securitate prin pensie cetățenilor Finlandei împotriva bătrâneții și incapacității de muncă, și de asemenea împotriva decesului susținătorului familiei. De asemenea dacă un angajat nu se poate întoarce la muncă o perioadă îndelungată de timp datorită stării de boală prelungite este posibil ca persoana în cauză să beneficieze de pensie de invaliditate.

Pensia provenită din munca sau pensia ca urmare a câștigurilor este statutară și obligatorie. Se aplica tuturor angajaților și lucrătorilor independenți. Dimensiunea pensiei este afectată de durata carierei în muncă și de câștiguri. Pensii provenite din muncă sunt: pensia de bătrânețe, pensia de invaliditate, pensia pentru șomaj și pensia de urmaș, plus pensia pentru retragere anticipată și pensia parțială. Plățile pentru pensia provenită din muncă sunt realizate în același timp atât de angajator cât și de angajat. Un lucrător independent va plăti pentru asigurare în nume propriu.

Persoanele care nu beneficiază de pensia provenită din muncă, sau a căror pensie provenită din muncă este mică, primesc venitul minim sub forma pensiei naționale. Această pensie se acumulează pe bază de reședință în Finlanda. Pensia de limită de vârstă, pensia de invaliditate și pensia pentru șomaj sunt plătite ca pensie națională.

O persoană care își are reședința în Finlanda are dreptul la pensie națională dacă, la împlinirea vârstei de 16 ani locuia în Finlanda de cel puțin 3 ani. Pensia națională poate fi acordată unui cetățean al unei țări străine odată ce acea persoană și-a avut reședința în Finlanda pentru cel puțin 5 ani. Vârsta de pensionare pentru pensia națională este de 65 de ani, dar poate fi acordată mai devreme unei persoane în vârstă de 60-64. Cuantumul pensiei naționale este determinată pe baza desfășurării unei activități și a pensiilor pentru funcția publică și a rambursărilor echivalente pensiilor.

Pensia pentru urmași poate fi plătită soțului supraviețuitor în vârstă de până la 65 de ani care locuiește în Finlanda după decesul soțului/soției care de asemenea locuia în Finlanda.

Suplimentar acestor pensii, pensiile se plătesc pe baza asigurării împotriva accidentelor de muncă și asigurării de trafic/navigație.

Organismul central pentru sistemul de pensii provenite din muncă este Institutul Central de Siguranță a Pensiilor; cea mai înaltă autoritate în domeniu este Ministerul Afacerilor Sociale și Sănătății. Managementul pensiilor în sectorul privat este delegat companiilor de pensii private, trusturilor de pensii și fondurilor de pensii.

Formulare europene

Utilizând formularul E303 persoana are posibilitatea transferării din alt stat membru UE/ SEE în căutarea unui loc de muncă în Finlanda, dreptul fiind suportat de asigurările de șomaj din țara de plecare. Certificatul E303 este completat în țara de plecare. Odată ajuns în Finlanda, persoana aflată în căutarea unui loc de muncă trebuie imediat să se înregistreze la oficiul pentru ocupare și să prezinte formularul E 303. După înregistrarea la oficiul de ocupare, persoana aflată în căutarea unui loc de muncă va depune formularul la KELA.

Formularul E 301 este solicitat atunci când o persoană devine șomeră în Finlanda, și durata muncii desfășurate este insuficientă pentru îndeplinirea condiției de perioadă lucrată pentru obținerea prestației zilnice de șomaj. În situația în care solicitantul a lucrat în Finlanda cel puțin 4 săptămâni înainte să devină șomer, perioadele de asigurare și perioadele lucrate salarizate în alte țări ale Uniunii europene de către un lucrător salariat sau lucrător independent pot fi luate în considerare ca îndeplinind condiția de muncă pentru obținerea alocației de șomaj în Finlanda. Certificatul E 301 este completat de autoritatea țării unde lucrătorul și-a desfășurat activitatea. În Finlanda certificatul E 301 este furnizat plătitorului asigurării pentru șomaj (la fondul pentru șomaj/ KELA).

Cardul european de asigurări de sănătate (sau certificatul E 111/ E 119) este necesar când o persoană nu se regăsește în domeniul de aplicare al asigurării de sănătate finlandeze. Cardul european de asigurări de sănătate sau certificatul E 111 sau E 119 sunt acordate de autoritatea țării de unde pleacă.